

PATVIRTINTA

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo
tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo
ministerijos direktoriaus

2018 m. kovo 28 d. įsakymu Nr. BV-25

(Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo
tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo
ministerijos direktoriaus

2021 m. rugpjūčio 31 d. įsakymo Nr. BV-262
redakcija)

PAGALBOS VAIKAMS IR ŠEIMOMS SKYRIAUS NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Tarnyba) Pagalbos vaikams ir šeimoms skyriaus nuostatai (toliau – Nuostatai) nustato Tarnybos Pagalbos vaikams ir šeimoms skyriaus (toliau – Skyrius) veiklos teisinius pagrindus, uždavinius, funkcijas, teises ir veiklos organizavimą.

2. Skyrius yra Tarnybos padalinys, pavaldus ir atskaitingas Tarnybos direktoriui. Skyriaus pareigybių sąrašą tvirtina Tarnybos direktorius.

3. Skyriaus valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis (toliau – darbuotojai), savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija, 1993 m. gegužės 29 d. Hagos konvencija dėl vaikų apsaugos ir bendradarbiavimo tarptautinio įvaikinimo srityje, 1961 metų Hagos konvencija dėl valdžios institucijų įgaliojimų ir taikytinos teisės nepilnamečių apsaugos srityje, 1980 metų Hagos Konvencija dėl tarptautinio vaikų grobimų civilinių aspektų, 1996 metų Hagos Konvencija dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, pripažinimo, vykdymo ir bendradarbiavimo tėvų pareigų ir vaikų apsaugos priemonių srityje, 2003 m. lapkričio 27 d. Tarybos Reglamentu (EB) Nr. 2201/2003 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis, pripažinimo bei vykdymo, panaikinančiu Reglamentą (EB) Nr. 1347/2000, Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, civilinio proceso kodeksu, baudžiamuoju kodeksu, baudžiamojo proceso kodeksu, bausmių vykdymo kodeksu, administracinių nusižengimų kodeksu, darbo kodeksu, Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymu, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu, Lietuvos Respublikos įstatymu dėl užsieniečių teisinės padėties, Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymu, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais vaiko teisių apsaugą, įvaikinimą, valstybės tarnybą, darbo santykius, viešąjį administravimą, Tarnybos direktoriaus įsakymais ir šiais Nuostatais.

II SKYRIUS SKYRIAUS UŽDAVINIAI IR FUNKCIJOS

4. Skyriaus uždaviniai yra:

4.1. organizuoti ir užtikrinti vaikams, tėvams, globėjams (rūpintojams), itėviams, budintiems globotojams, švietimo, socialinių paslaugų ir sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojams, kitiems fiziniams ir juridiniams asmenims informacijos vaiko teisių apsaugos ir gynimo, įvaikinimo, globos (rūpybos), budinčio globotojo veiklos, globos centrų veiklos ir jų veiklos kokybės vertinimo klausimais teikimą;

4.2. formuoti vienodą vaiko teisių apsaugos ir gynimo, įvaikinimo, globos (rūpybos), organizavimo ir vykdymo praktiką šalyje;

4.3. organizuoti vaiko įvaikinimą Lietuvos Respublikos piliečiams ir užsieniečiams;

4.4. vykdyti tarptautinės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo organizavimo centrinės institucijos funkcijas Lietuvos Respublikoje.

4.5. organizuoti ir vykdyti globos centrų veiklos kokybės vertinimą kartu su Socialinių paslaugų priežiūros departamentu prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos;

4.6. vykdyti Tarnybos atestuotų asmenų ir asmenų, siekiančių įgyti teisę Lietuvos Respublikoje vykdyti asmenų pasirengimą vaiko globai (rūpybai), šeimynos veiklai, budinčio globotojo veiklai ar įvaikinti vaiką, pasirengimo įvertinimą ir globos centrų bei bendruomeninių vaikų globos namų darbuotojų mokymą ir atestaciją.

5. Skyrius, įgyvendindamas jam pavestus uždavinius, atlieka šias funkcijas:

5.1. teikia konsultacijas vaiko teisių apsaugos ir gynimo, įvaikinimo, globos (rūpybos), globos centrų veiklos klausimais;

5.2. nagrinėja asmenų prašymus, skundus ir pareiškimus, rengia atsakymų į juos projektus;

5.3. administruoja Pagalbos vaikams linijos interneto svetainę www.pagalbavaikams.lt;

5.4. teikia metodinę pagalbą vaiko teisių apsaugą užtikrinančioms institucijoms ir įstaigoms vaiko teisių ir laisvių įgyvendinimo, gynimo ir vaiko interesų užtikrinimo srityje;

5.5. teikia metodinę pagalbą dėl šeimynų ir vaikų globos (rūpybos) institucijų veiklos organizavimo formuojant vienodą vaiko globos (rūpybos) organizavimo praktiką;

5.6. atlieka Tarnybos teritorinių vaiko teisių apsaugos skyrių (toliau – teritorinis skyrius) atliekamų funkcijų, veiksmų vaiko teisių apsaugos ir gynimo, įvaikinimo, globos (rūpybos) ir globos centrų veiklos kokybės vertinimo srityse stebėseną, formuoja vienodą jų veiklos praktiką;

5.7. nagrinėja ypatingus atvejus, susijusius su vaiko teisių ir teisėtų interesų galimais pažeidimais;

5.8. tvarko galimų įvaikinti vaikų apskaitą;

5.9. tvarko asmenų, norinčių įvaikinti vaikus, apskaitą;

5.10. organizuoja įgaliojimų užsienio valstybių institucijoms veikti vykdant tarptautinį įvaikinimą Lietuvos Respublikoje pratęsimo procedūrą;

5.11. išduoda akredituotoms užsienio valstybių institucijoms pažymėjimus dėl įgaliojimų veikti vykdant tarptautinį įvaikinimą Lietuvos Respublikoje;

5.12. kartu su Socialinių paslaugų priežiūros departamentu prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos organizuoja ir koordinuoja globos centrų veiklos kokybės vertinimą;

5.13. vykdo duomenų suvedimo į Socialinės paramos informacinę sistemą (SPIS) ir Vaikų, kuriems nustatyta globa (rūpyba), globėjų (rūpintojų), asmenų, pasirengusių globoti (rūpinti) vaiką, ir vaiko globėjų (rūpintojų), nušalintų nuo vaiko globėjo (rūpintojo) pareigų, centralizuotą apskaitą stebėseną;

5.14. teisės aktų nustatyta tvarka atstovauja galimo įvaikinti vaiko interesus;

5.15. organizuoja Tarnybos atestuotų asmenų ir asmenų, siekiančių įgyti teisę Lietuvos Respublikoje vykdyti asmenų pasirengimą vaiko globai (rūpybai), šeimynos veiklai, budinčio globotojo veiklai ar įvaikinti vaiką, pasirengimo įvertinimą ir globos centrų bei bendruomeninių vaikų

globos namų darbuotojų mokymą, atestaciją, apskaitą ir profesinių kompetencijų ugdymą;

5.16. pagal kompetenciją teikia informaciją apie vaikus, patiriančius riziką dėl smurto, seksualinės prievartos, prekybos žmonėmis ir kitų aplinkybių bei Tarnybos įgyvendinamas priemones;

5.17. vykdo Globėjų (rūpintojų), budinčių globotojų, tėvų, bendruomeninių vaikų globos namų darbuotojų mokymo ir konsultavimo programos įgyvendinimo stebėseną, teikia metodinę pagalbą Tarnybos atestuoties globos centrų specialistams ir teritoriniams skyriams dėl programos vykdymo;

5.18. sudaro ir tvarko vaikų ilgalaikiai (trumpalaikiai) socialinei globai gauti vaikų globos institucijose, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, eilę, išduoda vaikų siuntimus į šias įstaigas;

5.19. organizuoja leidimo juridiniam asmeniui vykdyti institucijoje, šeimoje ar globos centre globojamų (rūpinamų) vaikų laikino svečiavimosi užsienio valstybėje programą išdavimo procedūrą;

5.20. prižiūri globos institucijose globojamų (rūpinamų) vaikų laikino svečiavimosi užsienio valstybėje programos įgyvendinimą;

5.21. bendradarbiauja su Lietuvos, užsienio valstybių kompetentingomis institucijomis bei nevyriausybinėmis organizacijomis, veikiančiomis vaiko teisių apsaugos srityje;

5.22. pagal kompetenciją dalyvauja teisiniuose procesuose išvadą teikiančios institucijos ar kitu procesiniu statusu teikiant informaciją Vilniaus apygardos teismui bylose dėl teismo leidimo išdavimo grąžinti vaiką į jo kilmės šalį, tarptautinio įvaikinimo bylose bei teikiant išvadą Lietuvos apeliacinio teismo bylose dėl jurisdikcijos perėmimo ar jurisdikcijos perdavimo tikslingumo;

5.23. vykdo nelydimų nepilnamečių užsieniečių, kurie nėra prieglobsčio prašytojai, laikino apgyvendinimo ir globos organizavimo stebėseną;

5.24. tvarko Lietuvos Respublikoje nustatytų nelydimų nepilnamečių užsieniečių, kurie nėra prieglobsčio prašytojai, apskaitą;

5.25. organizuoja ir užtikrina užsienio valstybėse be tėvų globos likusių vaikų, Lietuvos Respublikos piliečių, parvežimą į Lietuvos Respubliką;

5.26. rengia nacionalinių ir tarptautinių teismų praktikos apibendrinimus ir apžvalgas vaikų teisių apsaugos ir gynimo, įvaikinimo, globos (rūpybos), ginčų dėl vaiko, dalyvavimo ir atstovavimo vaikui baudžiamosiose bylose ir administracinėje teisenoje, sritį reglamentuojančių teisės aktų nuostatų taikymo ir kitų susijusių klausimų;

5.27. atstovauja Tarnybai išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijose, teismuose ir kitose institucijose, kai nagrinėjamos bylos ar sprendžiami klausimai, susiję su išnagrinėtais asmenų skundais, įstatymų nustatyta tvarka rengia ir teikia šioms institucijoms, teismui procesinius ir kitus dokumentus;

5.28. inicijuoja, teikia išvadas ir siūlymus dėl teisės aktų taikymo, jų tobulinimo bei dalyvauja rengiant teisės aktų projektus, susijusius su Skyriaus veikla;

5.29. vykdo vidaus teisės aktais priskirtas funkcijas įgyvendinant Tarnybos vidaus kontrolę;

5.30. rengia pagal kuruojamas veiklos sritis ataskaitas, apklausas, apibendrinimus, informacinę medžiagą, pastabas, siūlymus, rekomendacijas dėl srities tobulinimo.

5.31. pagal kompetenciją teikia pasiūlymus dėl SPIS ir globos centrų mainų sistemos duomenų apskaitos ir tobulinimo;

5.32. pagal kompetenciją inicijuoja kvalifikacijos tobulinimo mokymus teritonių skyrių darbuotojams ir vaiko gerovės srityje dirbantiems specialistams.

6. Skyrius taip pat atlieka šias funkcijas:

6.1. pagal kompetenciją dalyvauja rengiant Tarnybos metinį veiklos planą, jo įgyvendinimo ataskaitas;

6.2. vykdo su Skyriaus funkcijų atlikimu susijusių Tarnybos veiklą reglamentuojančių teisės aktų stebėseną, inicijuoja šių teisės aktų projektų rengimą ir keitimą, rengia ar dalyvauja rengiant šiuos projektus;

6.3. pagal kompetenciją teikia konsultacijas Tarnybos valstybės tarnautojams ir darbuotojams;

6.4. teisės aktų nustatyta tvarka atlieka Skyriui priskirtas funkcijas, susijusias su viešaisiais pirkimais; rengia sutarčių su kitomis įstaigomis, įmonėmis, organizacijomis projektus, kontroliuoja, kaip šios sutartys vykdomos;

6.5. pagal kompetenciją dalyvauja Tarnybos direktoriaus sudaromų darbo grupių bei komisijų veikloje;

6.6. teisės aktų nustatyta tvarka tvarko ir saugo Skyriaus dokumentus, tvarko Tarnybos dokumentacijos plane Skyriui priskirtus registrus, užtikrina bylų, Skyriui pavestų sudaryti pagal Tarnybos dokumentacijos planą, sudarymą ir jų rengimą archyviniam saugojimui ar naikinimui;

6.7. atlieka kitas teisės aktuose numatytas funkcijas ir Tarnybos direktoriaus pavedimus.

III SKYRIUS SKYRIAUS TEISĖS

7. Skyrius turi teisę:

7.1. reikalauti iš Tarnybos padalinių reikiamos informacijos ir duomenų pavestiems uždaviniams ir funkcijoms vykdyti ir gauti šią informaciją bei duomenis;

7.2. reikalauti Tarnybos padalinių laikytis teisės aktų, reglamentuojančių veiklos sritį;

7.3. lankytis Tarnybos padaliniuose, teikti paklausimus darbuotojams;

7.4. lankytis šeimynoje, globos centre, socialinės globos įstaigoje ar kt. valstybės ar savivaldybės institucijoje, įstaigoje arba nevyriausybinėje organizacijoje, sprendžiant klausimus, susijusius Skyriaus veikla;

7.5. pasitelkti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, taip pat nevyriausybinių organizacijų atstovus, suderinusi su jų vadovais, sprendžiamoms problemoms nagrinėti;

7.6. gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų, nevyriausybinių organizacijų ir priimančiųjų užsienio valstybių centrinės valdžios arba jų akredituotų institucijų informaciją jo kompetencijai priskirtais klausimais;

7.7. susipažinti pagal kompetenciją su teismuose išnagrinėtų su Skyriaus veikla susijusių bylų medžiaga;

7.8. inicijuoti pagal kompetenciją konferencijas, seminarus ir kitus renginius, pasitarimus, darbo grupių sudarymą;

7.9. pasitelkti kitų Tarnybos padalinių valstybės tarnautojus ir darbuotojus sprendžiamais klausimams nagrinėti.

8. Skyrius gali turėti ir kitų teisės aktais jam suteiktų teisių.

IV SKYRIUS SKYRIAUS DARBO ORGANIZAVIMAS

9. Skyriui vadovauja Skyriaus vedėjas, kurį teisės aktų nustatyta tvarka priima į pareigas ir atleidžia iš pareigų Tarnybos direktorius.

10. Skyriaus vedėjas:

10.1. planuoja, organizuoja ir kontroliuoja Skyriaus veiklą;

10.2. atsako už Skyriui pavestų uždavinių įgyvendinimą ir funkcijų atlikimą;

10.3. užtikrina tiesiogiai pavaldžių darbuotojų tolygų užduočių paskirstymą ir kontroliuoja jų įvykdymą;

10.4. rengia Nuostatų, tiesiogiai pavaldžių darbuotojų pareigybių aprašymų projektus ar teikia siūlymus dėl įgalioto asmens parengtų pareigybių aprašymų projektų.

11. Skyriaus vedėjui planuoti, organizuoti ir kontroliuoti Skyriaus veiklą padeda Skyriaus vyresnieji patarėjai.

12. Skyriaus vyresnieji patarėjai:

12.1. planuoja, organizuoja ir kontroliuoja priskirtos srities veiklą;

12.2. užtikrina tiesiogiai pavaldžių darbuotojų tolygų užduočių paskirstymą ir kontroliuoja jų įvykdymą;

12.3. rengia tiesiogiai pavaldžių darbuotojų pareigybių aprašymų projektus ar teikia siūlymus dėl įgalioto asmens parengtų pareigybių aprašymų projektų.

13. Skyriaus darbuotojų funkcijos, tiesioginis pavaldumas nustatyti Tarnybos direktoriaus tvirtinamuose pareigybių aprašymuose.

14. Skyriaus vedėjo komandiruotės, laikinojo nedarbingumo, atostogų metu ar kai dėl kitų priežasčių jis laikinai negali eiti pareigų, Skyriaus vedėją pavaduoja, o kai Skyriaus vedėjas į pareigas nėra paskirtas, laikinai, iki įstatymų nustatyta tvarka bus paskirtas Skyriaus vedėjas, Skyriaus vedėjo pareigas eina Tarnybos direktoriaus paskirtas valstybės tarnautojas.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15. Skyriaus veiklos organizavimas, pareigybių sąrašas, uždaviniai ir funkcijos, darbuotojų pareigybių aprašymai keičiami teisės aktų nustatyta tvarka Tarnybos direktoriaus sprendimu.
